

POVODOM 90. GODINE ROĐENJA

PROF. DR. SC. **TOMISLAV ŠEGOTA**

(NOVSKA, 19. TRAVNJA 1929. – ZAGREB, 2. RUJNA 2014.)

Nakon legendarno hladne zime koja je nastupila početkom 1929. godine, u Novskoj su rođeni blizanci Tomislav i Petar. I dok je Petrov put završio već u ranom mladenaštvu, Tomislavov život ugasio se prije nekoliko godina. Govorimo, dakako, o Tomislavu Šegoti, cijenjenom sveučilišnom profesoru i jednom od vodećih hrvatskih geografa 20. stoljeća, čiju 90. godišnjicu rođenja obilježavamo ove godine.

Za sve mlađe naraštaje geografa istaknimo tek nekoliko biografskih činjenica. Tomislav Šegota upisao je studij geografije na Geografskom odjelu PMF-a u Zagrebu 1949. godine, a diplomirao 1954. godine. Njegov diplomski rad zapravo je bila geografska studija o prigradskom naselju Podsused, u kojemu je i živio od početka Drugog svjetskog rata. Do 1961. godine bio je pomoćnik redaktora u Jugoslavenskom leksikografskom zavodu, današnjem Leksikografskom zavodu „Miroslav Krleža“. Nakon toga zapošljava se kao asistent na Geografskom odjelu PMF-a i odlazi na znanstveno usavršavanje na University of Hull u Ujedinjenom Kraljevstvu. Iste je godine obranio i doktorsku disertaciju „Geografske osnove glacijacija“. Počinje predavati kolegije *Klimatologija* i *Regionalna geografija Južne Europe*, a mnogo godina kasnije predavat će i kolegij *Geografija Australije i Oceanije*.

Godine 1965. izabran je u zvanje docenta, 1972. u zvanje izvanrednog profesora, a 1978. u zvanje redovitog profesora. Dvije godine kasnije postaje član suradnik u Razredu za prirodne znanosti Hrvatske (tada Jugoslavenske) akademije znanosti i umjetnosti, gdje mu je od 2000. godine potvrđeno trajno članstvo.

Profesor Šegota obavljao je dužnost predsjednika Geografskog društva Zagreb, pročelnika Geografskog odjela te prvog predsjednika Nacionalnog odbora Međunarodne unije za istraživanje kvartara.

U znanstvenoistraživačkom radu najvažniji je njegov doprinos na području klimatologije i fizičke geografije. Svjetski odjek imali su radovi objavljeni u časopisu *Eiszeitalter und Gegenwart*: Palaeotemperature Changes in the Upper and Middle Pleistocene (1967.) i Radiocarbon Measurements and the Holocene and Late Würm Sealevel Rise (1973.), kao i rad Morska razina u holocenu i mlađem dijelu Würma u *Geografskom glasniku* (1968.). Valja posebno istaknuti činjenicu da je profesor Šegota izračunao da je razina mora početkom holocena bila 31 m, a

u maksimumu wirma 96 m niža od današnje. Bili su to do tada najprecizniji izračuni položaja morske razine. Kasniji podaci dobiveni daleko suvremenijom tehnikom pokazali su tek manje značajna odstupanja. Za znanstveni rad na području paleoklimatologije profesor Šegota je 1972. godine dobio prestižnu nagradu „Ruđer Bošković“

Drugi dio znanstvenog interesa profesora Šegote bio je usmjeren na urbanu klimatologiju. Proučavajući karakteristike klime Zagreba, u svojim je radovima dokazao postojanje “toplinskog otoka” grada i to u vrijeme dok se tome u široj javnosti još nije pridavala posebna pažnja.

Nesumnjivo je da je profesor Tomislav Šegota jedan od naših predšasnika čijim se znanstvenim postignućima možemo ponositi i na čijim kolektivnim plećima, figurativno govoreći, stoje novije generacije geografa, posebno fizičkih geografa.

Iako je u svojoj znanstvenoj karijeri objavio niz vrlo značajnih i zapaženih znanstvenih radova, za generacije geografa ostat će zapamćen po svojim izvrsnim sveučilišnim udžbenicima. Jedan je od rijetkih profesora koji je za sve svoje kolegije napisao sveučilišne udžbenike jer je smatrao osnovnom zadaćom sveučilišnog profesora da studentima omogući učenje (i) na hrvatskom jeziku. To je prije svega Klimatologija za geografe (1976., 1988., 1996.), a iz regionalne geografije objavio je Geografiju Južne Evrope (1982.) i Geografiju Australije i Oceanije (2000., 2004.).

Profesor Šegota bio je veliki promotor geografske struke, častan i zaslužan član naše dugovječne geografske institucije. Aktivno je sudjelovao u osmišljanju i provođenju mnogih aktivnosti HGD-a. Uz objavu znanstvenih radova, napisao je doista mnogo priloga, pregleda i stručnih članaka u časopisima HGD-a a i drugim časopisima, ali posebno u Geografskom horizontu. Tradicionalni zimski seminari bili su mjesto na kojem je profesora rado pozdravljalo mnoštvo njegovih bivših studenata, bez obzira je li došao kao predavač ili kao redoviti slušač. Rado je pomagao svima, a posebno je volio poticati na pisanje studente i mlade kolege. Tijekom svog radnog vijeka, a posebno nakon umirovljenja 1999. godine, s HGD-om je najviše surađivao kao recenzent, pogotovo radova za zbornike znanstvenih skupova. Osim tih, recenzirao je i druge znanstvene radove, kao i brojne udžbenike i ostala geografska izdanja i u tome je doista bio nenadmašan.

Svi oni koji su imali privilegiju slušati njegova predavanja mogu svjedočiti visokoj savjesnosti i profesionalnosti profesora Šegote, a njegovi suvremenici izrazitoj skromnosti i samozatajnosti. Ali istodobno, rado će evocirati i uspomene na njegove duhovite digresije i opažanja o svijetu koji nas okružuje.

Nakon svega, iza čovjeka ostaju djela, a djelo profesora Tomislava Šegote nemjerljiv je doprinos razvoju i napretku geografije u Hrvatskoj. Stoga našem vrsnom i cijenjenom profesoru dugujemo duboku zahvalnost i poštovanje.